

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

2017-10-27 Nr. (18.10-31-1E) RM-33036

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO 28 STRAIPSNIO KOMENTARO
(APIBENDRINTO PAAIŠKINIMO)**

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymu, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110, bei siekdama suvienodinti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (toliau - PMĮ) taikymo tvarką, parengė PMĮ 28 straipsnio komentarą (apibendrintą paaškinimą), kurio nuostatos suderintos su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (2017-10-13 raštas Nr. (14.16-01)-5K-1717127)-6K-1706208).

PRIDEDAMA. PMĮ 28 straipsnio komentaro (apibendrinto paaškinimo) lyginamasis variantas, 9 lapai.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

Lyginamasis variantas

1. PMĮ 28 straipsnio 1 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

Komentaras taikomas nuo 2017-01-01

1. Šioje dalyje nustatyta, kad vienetais, turintiems teisę teikti labdarą bei paramą, leidžiama iš pajamų atskaityti visas Lietuvos Respublikos [labdaros ir paramos įstatymo](#) (toliau - LPI) nustatyta tvarka labdarai ir paramai skirtas išmokas, įskaitant perleisto turto, suteiktų paslaugų vertę. Tačiau, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, paramai ar labdarai skirtos išmokos grynais pinigais, viršijančios 250 MGL (bazinės socialinės išmokos) dydžio sumą vienam paramos ar labdaros gavėjui per mokestinį laikotarpį, iš pajamų neatskaitomos.

1 pavyzdys

Viešoji įstaiga vykdo ūkinę komercinę veiklą ir per 2015 metų mokestinį laikotarpį uždirbo 200 000 Eur šios veiklos pajamų. Mokestinio laikotarpio leidžiami ir ribojamo dydžio leidžiami atskaitymai (be paramai ir labdarai skirtų išmokų) sudarė 100 000 Eur, apmokestinamasis pelnas – 100 000 Eur. Per mokestinius metus viešoji įstaiga kitai viešajai įstaigai banko pavedimu pervėdė 20 000 Eur paramos bei suteikė 15 000 Eur labdarą vienam labdaros gavėjui grynais pinigais, t. y. labdarai ir paramai skyrė 35 000 Eur. 2015 metais MGL (t. y. bazinės socialinės išmokos dydis) yra 38 Eur. Vadovaujantis PMĮ 28 str. 1 dalies nuostatomis, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų gali būti atskaitoma 20 000 Eur viešajai įstaigai banko pavedimu pervesta paramos suma ir 9 500 Eur (250 x 38) neviršijanti grynais pinigais suteiktos labdaros suma. Labdaros grynais pinigais dalis – 5 500 Eur (15 000 Eur – 9 500 Eur), viršijanti 250 bazinės socialinės išmokos dydžio negali būti priskirta ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Vadinasi, viešoji įstaiga ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali priskirti 29 500 Eur, o 5 500 Eur priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

2 pavyzdys

Viešoji įstaiga per mokestinį laikotarpį vienam labdaros gavėjui grynaisiais pinigais suteikė 6 000 Eur, o kitam – 5 000 Eur labdarą. Vadovaujantis PMĮ 28 str. 1 dalies nuostatomis, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų gali būti atskaitoma visa 11 000 Eur suteiktos labdaros suma, nes nei vienam labdaros gavėjui grynais pinigais nebuvo suteikta 250 MGL (bazinės socialinės išmokos) viršijanti labdaros suma.

2. Kokie vienetai turi teisę teikti labdarą ir paramą yra nurodyta [LPI 5 straipsnyje](#). Teisę teikti labdarą ir paramą gali turėti šie Lietuvos Respublikoje įregistruoti Lietuvos vienetai:

2.1. Labdaros ir paramos fondai;

2.2. Asociacijos;

2.3. Viešosios įstaigos;

2.4. Religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai;

2.5. Tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriai (padaliniai);

3. Aukščiau minėti Lietuvos vienetai gali būti pripažinti paramos ir labdaros teikėjais, jeigu:

3.1. Jų veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams;

3.2. Jų įstatuose arba religinių bendruomenių, bendrijų ir centrų kanonuose, statutuose ir kitose normose bei veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose numatytas labdaros teikimas, ir jeigu jie pagal LPI nuostatas turi teisę gauti paramą.

4. Vienetai, turintys teisę gauti paramą, vadovaudamiesi LPI, privalo atskirai tvarkyti pagal LPI įstatymą gaunamos paramos apskaitą (joje nurodyti teikėjus, jei parama nebuvo gauta anonimiškai, taip pat paramos vertę ir kaip ji buvo panaudota, t. y. įvardyti konkrečius gavėjus, jeigu lėšos ar turtas, gauti kaip parama, perduoti kitam asmeniui) bei pačių teikiamos paramos ir (arba) labdaros apskaitą (joje nurodyti duomenis apie konkrečius paramos ir (arba) labdaros gavėjus, paramos ir (arba) labdaros dalyką ir jo vertę) ir mokesčių administratoriui privalo pateikti mėnesio ir metinę ataskaitas apie gautą paramą ir jos panaudojimą, apie pačių suteiktą paramą ir (arba) labdarą, taip pat ataskaitą apie savo veiklą, susijusią su LPI 3 str. 3 dalyje nurodytų visuomenei naudingų tikslų įgyvendinimu.

Paramos gavėjų mėnesio ir metinės ataskaitų pateikimo mokesčių administratoriui tvarka ir terminai yra nustatyti Paramos gavėjų ataskaitų apie gautą paramą ir jos panaudojimą, apie pačių suteiktą paramą ir (arba) labdarą, taip pat apie savo veiklą, susijusią su Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje nurodytų visuomenei naudingų tikslų įgyvendinimu, pateikimo mokesčių administratoriui tvarkos apraše, patvirtintame 2016 m. lapkričio 21 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymu Nr. VA-137 „Dėl Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas).

5. Pagal Aprašo nuostatas paramos gavėjo metinę ataskaitą sudaro konfidencialioji ir viešoji dalys. Paramos gavėjo metinės ataskaitos konfidencialiosios dalies forma, t. y. Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos FR0478 forma ir jos pildymo taisyklės yra patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003-04-10 įsakymu Nr. V-103 „Dėl Paramos teikimo metinės ataskaitos FR0477 formos, Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos FR0478 formos ir jų užpildymo taisyklių patvirtinimo“, o metinės ataskaitos viešoji dalis parengiama laisva forma, tačiau joje turi būti nurodyta Aprašoe nustatyta privaloma paramos gavėjo metinės viešosios ataskaitos informacija. Jeigu paramos gavėjų veiklą reglamentuojantys įstatymai numato metinių veiklos ataskaitų parengimą ir iš jų galima gauti paramos gavėjo viešosios ataskaitos duomenis, šios ataskaitos gali būti naudojamos ir teikiamos vietoj paramos gavėjo metinės ataskaitos viešosios dalies.

Pagal Aprašo nuostatas paramos gavėjo metinė ataskaita apie gautos ir (arba) suteiktos paramos ir (arba) labdaros bei veiklos, susijusios su LPI 3 str. 3 dalyje nurodytų visuomenei naudingų tikslų įgyvendinimu, metinė ataskaita mokesčių administratoriui pateikiama iki kitų kalendorinių metų gegužės 15 dienos.

6. Lietuvos tradicinės religinės bendruomenės, bendrijos ir centrai metinės ataskaitos viešojoje dalyje nurodo šiuos duomenis:

6.1. Paramos gavėjo pavadinimą, teisinę formą, identifikacinį numerį (kodą), buveinės adresą;

6.2. Per praėjusius kalendorinius metus vykdytos LPI 3 str. 3 dalyje nurodytos visuomenei naudingos veiklos aprašymą (laisva forma);

6.3. Duomenys apie per praėjusius kalendorinius metus iš Lietuvos Respublikos bei užsienio fizinių ir juridinių asmenų gautą paramą ir pačių suteiktą labdarą bei paramą. Religinės bendruomenės, bendrijos ar centro pageidavimu gali būti teikiama informacija ir apie konkrečius paramos teikėjus bei jų suteiktą paramą.

7. Tradicinės religinės bendruomenės neprivalo teikti informacijos apie anonimiškai gautą paramą, todėl, jeigu per apmokestinamąjį laikotarpį gauta ir panaudota tik tokia parama, tradicinės religinės bendruomenės metinės ataskaitos apie paramos gavimą ir panaudojimą mokesčių administratoriui neteikia. Kitos, ne tradicinės religinės bendruomenės, informaciją apie anonimiškai gautą paramą privalo teikti nustatyta tvarka.

8. Pagal LPI nuostatas juridiniai asmenys, kurie turi teisę gauti paramą, taip pat privalo teikti mėnesio ataskaitą, kai nuo kalendorinių metų pradžios iš vieno paramos teikėjo gautos paramos arba šių juridinių asmenų vienam paramos ir (arba) labdaros gavėjui suteiktos paramos ir (arba) labdaros suma viršija 15 000 Eur. Ataskaitos PLN203 forma ir jos užpildymo tvarka yra patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2006

m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. VA-49 „Dėl Mėnesio ataskaitos apie vienam asmeniui suteiktą paramą ir (arba) labdarą bei iš vieno asmens gautą paramą, didesnę kaip 15 000 Eur, formos PLN203 ir jos pildymo taisyklių patvirtinimo“.

8.1. Paramos gavėjai, per kalendorinius metus iš vieno paramos teikėjo gavę didesnę negu 15 000 Eur paramos sumą, teikia mokesčių administratoriui gautos paramos mėnesio ataskaitas. Mėnesio ataskaitos teikiamos už tą mėnesį, per kurį nuo kalendorinių metų pradžios iš to paties paramos teikėjo gautos paramos suma viršija 15 000 Eur, ir už kiekvieną toliau einantį tą kalendorinių metų mėnesį, per kurį iš to paties paramos teikėjo gaunama parama. Atitinkamo mėnesio ataskaita mokesčių administratoriui turi būti pateikta iki kito mėnesio 15 dienos.

1 pavyzdys

UAB X 2017 metais suteikė paramą:

- viešajai įstaigai A – 5 000 eurų vasario mėnesį, 12 000 eurų liepos mėnesį ir 5 000 eurų rugpjūčio mėnesį;
- asociacijai B – 17 000 eurų kovo mėnesį ir 3 000 eurų rugpjūčio mėnesį.

UAB X privalo pateikti mėnesio ataskaitos PLN203 formas:

- kovo mėnesio (apie asociacijai B suteiktą 17 000 eurų paramą);
- liepos mėnesio (apie nuo metų pradžios viešajai įstaigai A suteiktą 17 000 eurų paramos sumą);
- rugpjūčio mėnesio (apie nuo metų pradžios viešajai įstaigai A suteiktą 22 000 eurų ir asociacijai B – 20 000 eurų paramos sumą).

Asociacija B privalo pateikti šias mėnesio ataskaitos PLN203 formas:

- kovo mėnesio (apie iš uždarnosios akcinės bendrovės X gautą 17 000 eurų paramą)
- rugpjūčio mėnesio (apie nuo metų pradžios iš uždarnosios akcinės bendrovės X gautą 20 000 eurų paramos sumą).

Viešoji įstaiga A privalo pateikti šias mėnesio ataskaitos PLN203 formas:

- liepos mėnesio (apie nuo metų pradžios iš uždarnosios akcinės bendrovės X gautą 17 000 eurų paramos sumą)
- rugpjūčio mėnesio (apie nuo metų pradžios iš uždarnosios akcinės bendrovės X gautą 22 000 eurų paramos sumą).

Taip pat, UAB X duomenis apie visą per 2017 kalendorinius metus LPI nustatyta tvarka suteiktą paramą mokesčių administratoriui pateikia Paramos teikimo metinės ataskaitos FR0477 formoje, o atitinkamai asociacija B bei viešoji įstaiga A duomenis apie visą per 2017 metus gautą bei pačių suteiktą paramą (labdarą) mokesčių administratoriui pateikia Paramos gavimo ir panaudojimo metinės ataskaitos FR0478 formoje.

Mėnesio ataskaitose privalo būti pateikta informacija pagal konkrečius paramos teikėjus - nurodomas gautos paramos dalykas ir jo vertė. Šiose ataskaitose pateikiama informacija tik apie iš tų paramos teikėjų, kurie per atitinkamus kalendorinius metus suteikė didesnę negu 15 000 Eur paramos sumą, gautą paramą.

8.2. Paramos gavėjai, patys per kalendorinius metus suteikę vienam paramos gavėjui didesnę negu 15 000 Eur paramos sumą, teikia mokesčių administratoriui suteiktos paramos mėnesio ataskaitas pagal patvirtintą Aprašą.

8.3. Paramos gavėjai, per kalendorinius metus suteikę vienam labdaros gavėjui didesnę negu 15 000 Eur labdaros sumą, teikia mokesčių administratoriui suteiktos labdaros mėnesio ataskaitas. Mėnesio ataskaitos teikiamos už tą mėnesį, per kurį nuo kalendorinių metų pradžios vienam labdaros gavėjui suteiktos labdaros suma viršija 15 000 Eur, ir už kiekvieną toliau einantį kalendorinį mėnesį, per kurį tam pačiam labdaros gavėjui teikiama labdara. Atitinkamo mėnesio ataskaita mokesčių administratoriui turi būti pateikta iki kito mėnesio 15 dienos.

Ataskaitose privalo būti pateikta informacija pagal konkrečius labdaros gavėjus - nurodomas suteiktos labdaros dalykas ir jo vertė. Šiose ataskaitose pateikiama informacija tik apie

tiems labdaros gavėjams, kuriems per atitinkamus kalendorinius metus suteikta didesnė negu 15 000 Eur labdaros suma, suteiktą labdarą.

2. PMĮ 28 straipsnio 2 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

Komentaras nuo 2017-01-01

1. Šiame straipsnyje nustatyta, kad vienetams, turintiems teisę teikti paramą, leidžiama iš pajamų du kartus atskaityti LPI nustatyta tvarka paramai skirtas išmokas, įskaitant perleisto turto, suteiktą paslaugų vertę, bet ne didesnes kaip 40 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą, ir ankstesnių metų mokesčių laikotarpių mokesčius nuostolius. Paramai skirtos lėšos, didesnės kaip 40 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių atskaitymus, atskaityti negalima. Iš pajamų taip pat neatskaitomos išmokos grynais pinigais, viršijančios 250 MGL (bazinės socialinės išmokos) dydžio sumą vienam paramos gavėjui per mokesčių laikotarpį.

1 pavyzdys

Vienetas pagal ataskaitinių metų rezultatus gavo 35 000 Eur pajamų, iš kurių atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių metų mokesčius nuostolius lieka 25 000 Eur. Per ataskaitinį laikotarpį vienetas paramai ne grynais pinigais pervedė 15 000 Eur. Vienetas, vadovaudamasis PMĮ 28 str. 2 dalies nuostata, iš pajamų gali atskaityti tik 10 000 Eur ($25\,000 \times 0,4$) paramai skirtų išlaidų sumą, nors dviguba paramai skirtų išmokų suma – 30 000 Eur ($15\,000 \times 2$). Iš pajamų neatimta paramai skirtų išlaidų suma (5 000 Eur) į kitus metus nepersikelia.

2 pavyzdys

Akcinė bendrovė per mokesčių laikotarpį vienam paramos gavėjui suteikė 20 000 Eur paramos grynais pinigais. Vadovaujantis PMĮ 28 str. 2 dalies nuostatomis, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, iš pajamų gali būti du kartus atskaitoma 250 MGL neviršijanti 9 500 Eur (38×250) suteiktos paramos suma, tačiau ne didesnė kaip 40 proc. mokesčio mokėtojo pajamų, apskaičiuotų iš pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių metų mokesčių laikotarpių mokesčius nuostolius. 250 MGL viršijanti 10 500 Eur ($20\,000 - 9\,500$) grynais pinigais suteiktos paramos suma priskiriama neleidžiamiems atskaitymams.

2. Paramai skirtomis sumomis negali būti didinami vieneto veiklos nuostoliai.

1 pavyzdys

Iš vieneto veiklos pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių mokesčių laikotarpių mokesčius nuostolius, apskaičiuotas nuostolis – 16 000 Eur. Vertybinių popierių ir išvestinių finansinių priemonių (toliau – VP ir IFP) perleidimo rezultatas taip pat nuostolis – 24 000 Eur. Suteiktos paramos suma negali būti atskaitoma iš vieneto pajamų (negali būti priskirta mokesčių nuostolių sumai, perkeliama į kitus mokesčius nuostolius).

2 pavyzdys

Vieneto mokestinio laikotarpio veiklos apmokestinamasis pelnas, apskaičiuotas iš veiklos pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių mokesčių laikotarpių mokesčius nuostolius, – 76 000 Eur. VP ir IFP perleidimo pelnas – 24 000 Eur. Vienetas iš pajamų gali atimti ne didesnę kaip 40 000 Eur = $[(76\ 000 + 24\ 000) \times 40/100]$ paramai skirtų išlaidų sumą.

3 pavyzdys

Iš vieneto veiklos pajamų atėmus neapmokestinamąsias pajamas, leidžiamus atskaitymus ir ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus, išskyrus paramą ir ankstesnių mokesčių laikotarpių nuostolius, apskaičiuotas nuostolis – 16 000 Eur. VP ir IFP perleidimo pelnas – 24 000 Eur. Vienetas iš pajamų gali atimti ne didesnę kaip 3 200 Eur = $[(24\ 000 - 16\ 000) \times 40/100]$ paramai skirtų išlaidų sumą.

3. Paramą gali teikti:

1) Lietuvos Respublikos fiziniai ir juridiniai asmenys, išskyrus politines partijas, politines organizacijas, valstybės ir savivaldybės įmones, biudžetines įstaigas, valstybės įmones, biudžetines įstaigas, valstybės bei savivaldybių institucijas ir Lietuvos banką. Įmonių, kuriose valstybei ir (ar) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, parama pagal šį įstatymą yra pripažįstama, jeigu jos neturi mokesčių nepriemokų Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija, taip pat įsiskolinimų su praleistais mokėjimo terminais Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui bei laiku neįvykdytų skolinių įsipareigojimų pagal paskolos sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, pasirašytus su Finansų ministerija, arba pagal sutartis su valstybės garantija (taikoma nuo LPĮ įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo įsigaliojimo);

2) užsienio valstybės, užsienio valstybių fiziniai ir juridiniai asmenys, tarptautinės organizacijos.

Parama pagal LPĮ nepripažįstama, jeigu ją nuo 2017-01-01 teikia įmonės, kuriose valstybei ir (ar) savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia daugiau kaip 50 procentų balsų, savo dalyviui, t. y. akcininkui, kitiems juridiniams asmenims, kuriuose šios įmonės dalyvis turi įstatinio kapitalo ir (arba) balsavimo teisių dalį, suteikiančią teisę kontroliuoti juridinio asmens veiklą, arba juridiniams asmenims, kurie yra susiję su šios įmonės dalyviu, išskyrus atvejus, kai parama teikiama juridiniams asmenims, kurių veikla yra bibliotekų, archyvų, muziejų ir kita kultūrinė veikla, švietimas, sportas, socialinių paslaugų gyventojams teikimas arba visuomenės sveikatos priežiūra.

LPĮ 5 straipsnio 4 dalyje apibrėžta, kokie juridiniai asmenys yra laikomi su įmonės dalyviu susijusiais asmenimis.

4. Paramos gavėjais gali būti Lietuvos Respublikoje įregistruoti:

- 1) labdaros ir paramos fondai;
- 2) biudžetinės įstaigos;
- 3) asociacijos;
- 4) viešosios įstaigos;
- 5) religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai;
- 6) tarptautinių visuomeninių organizacijų skyriai (padaliniai);
- 7) kiti juridiniai asmenys, išskyrus politines partijas, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautasis pelnas negali būti skiriamas jų steigėjams, dalininkams ar nariams.

Minėti vienetai tampa paramos gavėjais ir įgyja teisę gauti paramą tik LPĮ 13 straipsnyje nustatyta tvarka įgiję paramos gavėjo statusą.

5. Paramos gavėjais taip pat gali būti Užsienyje esančių lietuvių bendruomenių, kitų lietuviškų įstaigų ar organizacijų, kurios gali būti paramos gavėjais pagal Lietuvos Respublikos

labdaros ir paramos įstatymą, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministro 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-265 „Dėl Užsienyje esančių lietuvių bendruomenių, kitų lietuviškų įstaigų ar organizacijų, kurios gali būti paramos gavėjais pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą, sąrašo“, nurodytos užsienyje esančios lietuvių bendruomenės ir kitos lietuviškos įstaigos ar organizacijos.

Pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 7 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymą nuo 2015 m. sausio 1 d. paramos gavėjais yra laikomi Europos ekonominės erdvės valstybėse įsteigi juridiniai asmenys ar kitos organizacijos, kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams.

Dokumentų, įrodančių, kad paramos teikėjo parama teikiama Europos ekonominės erdvės valstybėse įsteigtų juridinių asmenų ar kitų organizacijų veiklos dokumentuose numatytiems visuomenei naudingiems tikslams, nurodytiems Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo 3 straipsnio 3 dalyje, pateikimo mokesčių administratoriui tvarkos aprašas yra patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. VA-137 „Dėl Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo įgyvendinimo“.

Atkreiptinas dėmesys, kad ši tvarka netaikoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame sąraše nurodytoms užsienyje esančioms lietuvių bendruomenėms ir kitoms lietuviškoms įstaigoms ar organizacijoms.

6. Paramos dalykai paramos gavėjams teikiami visuomenei naudingiems tikslams, o biudžetinėms įstaigoms - jų nuostatuose nustatytiems uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti.

Visuomenei naudingais tikslais laikoma veikla tarptautinio bendradarbiavimo, žmogaus teisių apsaugos, mažumų integracijos, kultūros, religinių ir etinių vertybių puoselėjimo, švietimo, mokslo ir profesinio tobulinimo, neformalaus ir pilietinio ugdymo, sporto, socialinės apsaugos ir darbo, sveikatos priežiūros, nacionalinio saugumo ir gynybos, teisėtvarkos, nusikalstamumo prevencijos, gyvenamosios aplinkos pritaikymo ir būsto plėtros, autorių teisių ir gretutinių teisių apsaugos, aplinkos apsaugos ir kitose visuomenei naudingomis ir nesavanaudiškoms pripažįstamosiose veiklos srityse.

7. Parama yra savanoriška ir neatlyginama, išskyrus tik LPI 8 straipsnyje numatytus paramos gavėjo įsipareigojimus:

- viešinti informaciją apie paramos teikėją;
- teikti ataskaitas paramos teikėjui apie gautos paramos panaudojimą, paramos gavėjo veiklą;
- panaudoti paramos dalyką paramos teikėjo nurodyta tvarka.

Paramos gavėjo prisiimami įsipareigojimai paramos teikėjui turi būti nurodyti sutartyje, kuria įforminamas paramos teikimas. Įsipareigojimas panaudoti paramos dalyką paramos teikėjo nurodyta tvarka negali prieštarauti LPI nuostatoms dėl paramos panaudojimo.

Parama taip pat pripažįstama, jeigu paramos teikimo sutartyje nurodoma, kad ji teikiama labdaros ir paramos fondo neliečiamajam kapitalui formuoti.

8. Paramos teikimo (gavimo) faktas įforminamas atitinkama sutartimi ar kitais paramos ar labdaros perdavimo faktą patvirtinančiais laisvos formos dokumentais, turinčiais privalomus Buhalterinės apskaitos įstatymo nustatytus rekvizitus (sutartis nebūtina, jeigu labdara ir parama teikiama ne Notariato įstatymo nustatyta tvarka ir nenustatomos papildomos labdaros ir paramos davėjo sąlygos).

9. Paramos teikėjai, vadovaudamiesi LPI, privalo atskirai tvarkyti pagal LPI įstatymą teikiamos paramos apskaitą, t. y. joje nurodyti duomenis apie konkrečius paramos gavėjus, paramos dalyką bei jo vertę ir mokesčių administratoriui pateikti mėnesio ir metinę ataskaitas apie suteiktą paramą.

Paramos teikėjų mėnesio ir metinės ataskaitų pateikimo mokesčių administratoriui tvarka ir terminai yra nustatyti Paramos teikėjų ataskaitų apie suteiktą paramą pateikimo mokesčių administratoriui tvarkos apraše, patvirtintame 2016 m. lapkričio 21 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko įsakymu Nr. VA-137 „Dėl Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas).

10. Pagal Aprašo nuostatas paramos teikėjai, per atitinkamus kalendorinius metus LPĮ nustatyta tvarka suteikę paramą, iki kitų kalendorinių metų gegužės 15 dienos mokesčių administratoriui privalo pateikti ataskaitą apie paramos suteikimą. Ataskaitoje turi būti pagal konkrečius paramos gavėjus nurodytas suteiktos paramos dalykas ir jo vertė. Paramos teikimo metinės ataskaitos FR0477 forma ir jos užpildymo taisyklės patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. V-103.

11. Pagal LPĮ nuostatas juridiniai asmenys (paramos teikėjai) taip pat privalo teikti mėnesio ataskaitą apie vienam asmeniui suteiktą didesnę kaip 15 000 Eur paramos sumą. Ataskaita privalo būti pateikta iki sekančio mėnesio 15 dienos. Mėnesio ataskaitos apie vienam asmeniui suteiktą paramą ir (arba) labdarą bei iš vieno asmens gautą paramą, didesnę negu 15 000 Eur, PLN203 forma ir jos užpildymo taisyklės patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2006 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. VA-49.

12. Labdaros ir paramos teikimą, gavimą ir panaudojimą kiek tai susiję su mokesčių lengvatų taikymu (išskyrus muitų mokesčius) kontroliuoja mokesčių administratorius. Nustatę, kad labdara ar parama teikiama, gaunama arba panaudojama nesilaikant LPĮ nurodytų reikalavimų, mokesčių administratorius pažeidėjams panaikina mokesčių lengvatas ir taiko įstatymų nustatytas sankcijas.

3. PMI 28 straipsnio 3 dalies apibendrinto paaiškinimo (komentarų) pakeitimas

Komentaras nuo 2017-01-01

1.1. Paramos gavėjams – juridiniams asmenims teikiamos paramos dalykai yra:

- 1) piniginės lėšos;
- 2) piniginės lėšos, sudarančios pajamų mokesčio dalį iki 2 procentų gyventojų pajamų mokesčio, mokėtino pagal metinę pajamų mokesčio deklaraciją, sumos, o jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas metinės pajamų mokesčio deklaracijos neteikia, – iki 2 procentų mokesčių išskaičiuojančio asmens išskaičiuoto pajamų mokesčio sumos;
- 3) bet koks kitas turtas, įskaitant pagamintas ar įsigytas prekes;
- 4) suteiktos paslaugos.

1.2. Paramos dalykų teikimo būdai:

- 1) neatlygintinai perduodant pinigines lėšas ar bet kokį kitą turtą (įskaitant pagamintas arba įsigytas prekes), suteikiant paslaugas;
- 2) suteikiant turtą naudotis panaudos teise;
- 3) testamentu paliekant bet kokį turtą (įskaitant pinigines lėšas);
- 4) kitais būdais, kurių nedraudžia Lietuvos Respublikos įstatymai bei tarptautinės sutartys.
- 5) skiriant iki 2 procentų gyventojų pajamų mokesčio, mokėtino pagal metinę pajamų mokesčio deklaraciją, sumos, o jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas metinės pajamų mokesčio deklaracijos neteikia, – iki 2 procentų mokesčių išskaičiuojančio asmens išskaičiuoto pajamų mokesčio sumos.

Labdaros ir paramos dalyku negali būti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Sveikatos draudimo fondo biudžetų, Privatizavimo fondo ir kitų valstybės pinigų fondų, Lietuvos banko ir kitos valstybės ir savivaldybių duodamos piniginės lėšos, taip pat tabakas ir tabako gaminiai, etilo alkoholis ir alkoholiniai gėrimai bei ribotai apyvartoje esantys daiktai. Ribotai esantys apyvartoje daiktai yra tam tikras savybes turintys daiktai, kurių apyvarta ribojama saugumo, sveikatos apsaugos ar kitų visuomenės poreikių, pvz., ginklai. Ribotai apyvartoje esantiems daiktams nepriskiriamos laisvoje prekyboje esančios prekės, pvz., maisto produktai ar medikamentai, nors jų realizavimo terminas gali būti apribotas.

2. Suteiktos paramos vertė nustatoma:

- pinigų – pagal faktišką mokėjimą patvirtinančiame banko išraše arba kasos išlaidų orderyje nurodytą sumą;

- ilgalaikio materialaus turto – pagal to turto likutinę vertę (to turto įsigijimo kainos ir leidžiamiems atskaitymams priskirto nusidėvėjimo sumos skirtumą);
- panaudos teise perduodamo naudoti ilgalaikio materialaus turto – pagal per paramos gavėjo naudojimo laikotarpį apskaičiuotą to turto nusidėvėjimo sumą, kuri būtų priskiriama leidžiamiems atskaitymams, jei tas turtas būtų naudojamas paramą teikiančio vieneto pajamoms uždirbti;
- kitų materialinių vertybių – pagal paramos davėjo materialinių vertybių perdavimo dokumentuose nurodytą šio turto įsigijimo (pasigaminimo) savikainą;
- nemokamų paslaugų arba atliktų darbų – pagal darbų atlikimą ar paslaugų suteikimą patvirtinančiuose aktuose nurodytą jų savikainą.

Kai LPI nustatyta tvarka parama teikiama materialinėmis vertybėmis, kurias įsigyjant nebuvo pasinaudota PVM atskaita, sumokėtas PVM įsigyjant šias materialines vertybes negali būti priskiriamas įsigijimo kainai, tačiau, vadovaujantis PMĮ 24 str. 2 dalies nuostatomis, sumokėto PVM sumos gali būti priskirtos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams, jeigu šios sumos apskaičiuotos nuo PMĮ nustatytų leidžiamų atskaitymų. Vadinasi paramos teikėjas pagal PMĮ 28 straipsnio nuostatą ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams gali 2 kartus priskirti kaip paramą perduotų materialinių vertybių įsigijimo kainą, neviršijančią 40 proc. apmokestinamojo pelno, o pagal PMĮ 24 str. 2 dalies nuostatą – įsigyjant sumokėto PVM dalį, tenkančią ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams priskirtai prekių kainos daliai.

1 pavyzdys

Uždaroji akcinė bendrovė (toliau – bendrovė) įsigijo baldų komplektą, už kurį sumokėjo 3630 Eur (3000 Eur kaina + 630 Eur PVM). Kadangi baldų komplektas buvo numatytas perduoti kaip parama labdaros ir paramos fondui, bendrovė 630 Eur PVM sumos neįtraukė į PVM atskaitą. Suteikus paramą, bendrovė gali 2 kartus priskirti kaip paramą perduoto baldų komplekto įsigijimo kainą (3000 Eur), neviršijančią PMĮ 28 str. 2 dalyje nustatyto apribojimo. Tuo tarpu įsigyjant baldų komplektą sumokėtas PVM (630 Eur), atskaitomas pagal PMĮ 24 str. 2 dalies nuostatą.

3. Teikiant paramą paslaugomis, paramos suma yra lygi šių paslaugų savikainai, kuri nustatoma pagal darbų atlikimą ar paslaugų suteikimą patvirtinančiuose, juridinę galią turinčiuose dokumentuose (patvirtintuose paramos gavėjo) nurodytą jų vertę (savikainą).

2 pavyzdys

Uždaroji akcinė bendrovė nemokamai nuvežė į ekskursiją grupę globos namų auklėtinių. Šių paslaugų savikainai galėtų būti priskirtos su šios paslaugos teikimu susijusios išlaidos (išlaidos kurui, vairuotojo darbo užmokestis ir kitos su šia paslauga susijusios išlaidos).

4. Panaudos teise perduodant ilgalaikį materialųjį turtą, paramos vertė lygi per šio turto teikimo kaip parama laikotarpį apskaičiuotai to turto nusidėvėjimo sumai (ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo apskaičiavimo tvarka paaiškinta PMĮ 18 straipsnio komentare). Be to, tokiu atveju suteiktos paramos vertei gali būti priskiriamos paramos davėjo apmokamos paramos gavėjo patirtos to turto eksploatavimo išlaidos.

3 pavyzdys

Įmonė paramos gavėjui leidžia naudotis jai priklausančio pastato dviem kambariais. Kiekvieną mėnesį įmonė apmoka jai išrašytas paslaugų sąskaitas. Įmonė turi teisę paramai skirtoms išlaidoms priskirti apmokėtas komunalinių paslaugų bei apskaičiuotą tos nekilnojamojo turto dalies nusidėvėjimą.

5. Paramos gavėjas gautą paramą – materialines vertybes privalo pagal asortimentą surūšiuoti ir pagal nustatytą matavimo vienetą (svorį, vienetus, kiekį ar pan.) įkainoti. Gautos paramos vertė nustatoma pagal paramos davėjo materialinių vertybių perdavimo dokumentuose nurodytą vertę, jeigu Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nėra nustatčiusi kitos tvarkos.

Paramos gavėjas, perduodamas kitam ūkio subjektui parduoti kaip paramą gautas materialines vertybes, šį faktą turi įforminti juridinę galią turinčiais dokumentais. Materialinių vertybių perdavimo dokumentai privalo turėti visus rekvizitus, nustatytus [Būhalterinės apskaitos įstatymo](#) 13 straipsnyje.

